

ikke alene var Administrationen, men ogsaa Lovgivningsmagtens enkelte Dele, der ved en grundig Overveielse var kommen til det ene eller det andet Resultat. Tvivlen om, at Domstolene vilde komme til et andet Resultat, maatte være saa meget større, og Fristelsen til at gaa til Domstolene i Tilfælde af Kollision med Administrationen vilde være saa meget mindre, ligesom Betryggelsen for, at man havde forstaaet Regjeringens Veiledning rigtig og derigjennem faaet sine militære Pligter at vide, vilde være større. For Rigsdagens eget Bedkommende og for Forhandlingerne mellem Regjeringen og Rigsdagen vil det være nyttigt, at en Undersøgelse anstilles, men det vil ogsaa være betryggende for den Befolkning, som man i Sommer undlod at give en forstaaelig Hærløvs, imedens man skulde have givet den en almenfattelig. Naar man vilde nedsette et Udvalg paa 9 Medlemmer i denne Sag, naar man til at undersøge et Arbejde, hvortil Krigsministeren har benyttet en juridisk Kapacitet, Generalauditøren, vilde benytte Thingets juridiske Kretsfer, naturligvis ved Siden af dem, der særlig ere kaldede til at se paa Brevet af 25de Juli 1880 og paa de Meninger og Forsætninger, de havde med det, og naar disse Overveielser gjennem et Udvalg kunde falde sammen med Krigsministerens, da vilde Betryggelsen ogsaa for os Læge Medlemmer af Thinget være betydeligt større og være Studier over dette vidunderlige Hærløvsindstilling, vi have, kunde meget væsentlig indskrænkes, idet vi da kunde berolige vore Samvittigheder med, at, naar vi læste den lille grønne Bog, som den høitærede Minister har været saa venlig at omdele til os, havde vi almindelige civile Mennesker i og udenfor Rigsdagen den fornødne Kundskab i saa Henseende. Jeg skulde derfor meget anbefale, at Thinget vilde gaa den af os foreslaede Veie. Efterat jeg har set et Endringsforslag, stillet af Medlemmer, som ikke ønskede i Sommer at blive ved tidligere Forslag om Hærløvs, et Endringsforslag, der gaar ud paa, at der skal gaas en anden Veie, indrømmer jeg, at vi fra vort Mindretalsstandpunkt neppe kunne vente Thingets Tilslutning. Det er muligt, at man foretrækker det Endringsforslag, der skal opfordre det militære Lovningsudvalg til at undersøge Gjennemførelsen af Loven. Det kan ogsaa blive et interessant Arbejde, et meget interessant Arbejde. Havde det staaet for sig selv, vilde jeg med Fornøjelse have stemt for det; jeg vilde sætte megen Pris paa, at Medlemmer af dette Lovningsudvalg, hvis Flertal er væsentlig, det samme, som har stiftet den nuværende Hærløvsindstilling, kom til at forhandle med Krigsministeren om den Sag, som ommeldes i Endringsforslaget. Men det er to Ting hver for sig, de behøve ikke saaledes at slaas sammen eller gaa i veien for hinanden. Vort Forslag er et selvstændigt, med Hensyn til Indholdet

specielt begrændset Forslag, men dette gaar videre og omfatter egentlig ikke det, som vort angaar. Der er ogsaa, forekommer det mig, den Ulempe ved det Forslag, at der vist neppe er en eneste Jurist i dette Lovningsudvalg, og jeg troede, at særlig med Hensyn til dette Spørgsmaal var det vore Jurister, vi skulde have med; naturligvis skulle vi ogsaa have vore militære Kapaciteter med, men jeg havde haabet, at vi skulde have haft vore Jurister med. Selv om Undersøgelsen af Veiledningen og dens Overensstemmelse med Hærløvsindstillingen kunde falde ind under det nu stillede Endringsforslag, blev det noget for ensidigt, thi det blev de samme ledende Medlemmer, der havde stiftet Hærløvs, som skulde undersøge dette. Jeg tror der med, at det var bedre, om vi fik mere neutrale Mænd til at overveje det, det vilde kunne føre til et mere alsidigt og altsaa ogsaa mere betryggende Resultat. Jeg finder altsaa Forslaget om en saadan Opfordring, hvis det er nødvendigt at give et saadant Udvalg en saadan Opfordring, i og for sig ret fornuftigt; men som Erklæring for vort Forslag finder jeg det meget usornuftigt. Det forekommer mig ogsaa, at det ærede Medlem, som er den første af Forslagsstillerne (Bøffen), skulde dog være den Sidste til at lægge Hindringer i veien for en virkelig Prøvelse af sit Forslag til Lov af 25de Juli 1880, en virkelig, juridisk Undersøgelse af den smukke, fortrinlige og forstaaelige Form, man dengang sagde, at Loven fik. Det forekommer mig, at han skulde være enig med os Forslagsstillere i at benytte Leiligheden til at faae ogsaa en juridisk Attest for, at Loven af 25de Juli 1880 ogsaa i Formen er et saa fornuftigt Forslag, som det dengang blev fortalt. Det har derfor andret mig, at det ærede Medlem ikke med Ryghaand tog med denne Leilighed, vi her bød ham, til at faae sin Hærløvs prøvet rent ud fra Formens Side. Altsaa, hvis de Herrer havde stillet deres Forslag ved Siden af vort og sagt: „Hvis De ville stemme for vort, skulle vi til Gjengjæld stemme for Deres“, saa skulde jeg med Fornøjelse have stemt for det. Men naar vi komme med et saa fornuftigt Forslag, ere de altid paa Veie til at forstyrre det (Kjær: Ja, hvem skal afgjøre, om det er et fornuftigt Forslag?). Det skulle vi for vort Bedkommende. — Jeg skal dermed anbefale vort Forslag.

Bøffen: Vi erindre nok fra i Sommer, at de ærede Forslagsstillere af Beslutningen her idag vare meget misfornøjede med den Form, som Loven af 25de Juli 1880 fik, og vi erindre ogsaa, at det ærede Medlem, som nu talte, anvendte et meget stort Kvantum Arbejde paa at tilveiebringe en anden Form, som dog vistnok Ingen fandt mere tilfredsstillende end den, der blev vedtagen. Men jeg havde ventet, at ærede Medlemmers Sind siden den Tid maatte være